

ПРОБЛЕМЫ РАЗВИТИЯ ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКИХ СВЯЗЕЙ И ПРИВЛЕЧЕНИЯ ИНОСТРАННЫХ ИНВЕСТИЦИЙ: РЕГИОНАЛЬНЫЙ АСПЕКТ

НАПРЯМКИ ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ НАЦІОНАЛЬНИХ МЕТАЛОВИРОБНИКІВ В УМОВАХ ТЕНДЕНЦІЙ СУЧАСНОГО КОНКУРЕНТНОГО СЕРЕДОВИЩА

Гнілорібов М.А., аспірант кафедри «Міжнародна економіка» Донецького національного університету

Потенціал металургійної промисловості України складається з виробничого (технічного і технологічного), ресурсного, фінансового, інвестиційного, трудового, соціального, кадрового, інтелектуального, наукового, управлінського потенціалів окремих підприємств галузі, а також потенціалу регіональної інфраструктури та держави в цілому. Загальний економічний потенціал вітчизняної металургії перевищує просту арифметичну суму потенціалів окремих підприємств завдяки їхній взаємодії.

Проблеми модернізації устаткування національних виробників отримують особливо гострого характеру за сучасних умов несприятливої кон'юнктури на світовому ринку металопродукції. Зношеність основних фондів металургії України становить 60% і більше. Деякі прокатні стани експлуатують понад 70-80 років. За оцінками фахівців, в результаті низького технологічного рівня виробництва на металургійних підприємствах на виробництво однієї тонни сталі в Україні витрачається 52,8 людино-години, тоді як у Росії цей показник становить 38,1, у Німеччині - 16,8 людино-години. Така ситуація вкрай небезпечна для галузі.

Проблема конкурентоспроможності національних виробників присвячені роботи таких вітчизняних вчених-економістів, як Л.Л. Антонюк, Б.В. Губський, Д.Г. Лук'яненко, Ю.В. Макогон, А.М. Поручник, В.І. Чужиков.

Метою даної роботи є аналіз тенденцій формування конкурентних переваг національних металовиробників в умовах тенденцій сучасного конкурентного середовища.

Світова фінансово-економічна криза 2008-2009 рр. внесла суттєві корективи у завантаження виробничих потужностей металургійного комплексу і позиціонування вітчизняних виробників металургійної продукції на світовому ринку. Так, виробництво сталі в Україні скоротилось у 2008 р. на 13,3 % (у порівнянні з попереднім роком), у 2009 р. - на 19,4 %, у 2010 р. - спостерігалось зростання на 12,4 %.

За попередніми даними підприємства ГКМ в 2012 році скоротили виробництво загального прокату на 8% в порівнянні з 2011 роком - до 29137000 тонн, сталі - на 6%, до 32588000 тонн, чавуну - на 1%, до 28593000 тонн.

У січні-листопаді 2012 року підприємства ГКМ України знизили виробництво загального прокату на 8% в порівнянні з аналогічним періодом минулого року - до 26669000 тонн, сталі - на 7%, до 29828000 тонн, чавуну - на 1%, до 26171000 тонн.

Виплавка сталі з січня по серпень на українських металургійних підприємствах скоротилася на 5% (до 22 млн. т), а прокату - на 7% (19,6 млн. т), повідомили в Кабміні. Причому темпи падіння в серпні прискорилися - виробництво впало відразу на 12,2%. До цього максимальне падіння виробництва сталі було в лютому - на 7,7%.

Рекордне падіння виробництва в серпні пояснюється сезонними факторами - традиційним зниженням попиту на ринках Європи, Північної Африки і Близького Сходу.

Серед значних проблем, нагромаджених у металургійній галузі України, основними є висока енергоємність виробництва, зменшення попиту на внутрішньому та зовнішньому ринках на вітчизняну продукцію металургійної галузі.

Висока енергоємність виробництва пояснюється неефективним споживанням паливно-енергетичних ресурсів, що спонукає додатково витрачати понад 8,5 млрд куб. м природного газу і збільшує залежність галузі від імпорту енергоресурсів. Надвисокі витрати енергоносіїв призводять до зниження конкурентоспроможності української металопродукції. Енергоємність виробництва чавуну на українських металургійних підприємствах на 30 % вища, ніж на провідних підприємствах світу. Такий стан склався внаслідок недостатнього використання нових технологій, зокрема спалювання пилувугільного палива (ПВП) у доменних печах. У середньому витрати ПВП в Україні складають 16,9 кг/т на виробництво чавуну, тоді як в ЄС - 104 кг/т, у Китаї - 120 кг/т.

За даними об'єднання металургійних підприємств України "Металургпром" (Дніпропетровськ), за станом на 1 грудня на метпідприємствах країни працювали 27 доменних печей з 36 (75%), 19 конвертерів з 21 (90%), вісім мартенівських печей з 16 (50%) і п'ять електропечей з 15 (33%).

Таким чином, більше третини встановлених доменних печей працюють по системі ПВП, або близько половини від задіяних у роботі, при цьому для установок ПВП потрібно коксівне вугілля підвищеної якості, з меншим вміст сірки.

На думку А. Старовойта, в Україні такого вугілля видобувається близько 300 тис. тонн, а в цілому потрібно 1,8 млн тонн. Загалом Україна і на ПВП, і для виробництва коксу в майбутньому році імпортує близько 10-10,5 млн тонн коксівного вугілля або концентратів підвищеної якості. У той же час він підкреслює, що збільшення споживання та імпорту коксівного вугілля не відбудеться через зниження витрати коксу в доменному виробництві.

За його словами, ПВП знижує собівартість виплавки чавуну на \$ 40-45/тонна, що робить український чавун більш конкурентоспроможним порівняно з іншими підприємствами. "Російські колеги зізнаються, що висока вартість газу активізувала наше оновлення в плані доменних печей, в той час як вони в цьому напрямку практично не працюють, що може стати проблемою для них в умовах ринкової економіки в рамках СОТ", - сказав А. Старовойт.

Він також повідомив, що в найближчій перспективі планується переведення доменних печей на пилувугільне паливо на "ArcelorMittal Кривий Ріг" і Дніпровському меткомбінаті (ДМК) ім. Дзержинського. Згідно з планами метпідприємств установки ПВП задіяні або будуть задіяні найближчим часом на 13 доменних печах. "Установки ПВП працюють або знаходяться на адаптації до промислової експлуатації на меткомбінаті" Запоріжсталь "(дві доменні печі), Донецькому метзаводі (дві печі), Алчевському меткомбінаті (чотири печі) і Маріупольському меткомбінаті (ММК) ім. Ілліча (п'ять печей).

У зв'язку з вищезазначеними проблемами інтерес представляє аналіз конкурентного середовища, що скоалося на зовнішньому ринку за сучасних умов глобальної економічної кризи.

Росія

Металургія Російської Федерації до того періоду в повній мірі відчула негативні наслідки спаду кон'юнктури і періоду «сталевих війн» у світі. Постачання недорогої сталеві продукції на вигідний ринок Євросоюзу обмежувалося квотами Угоди про торгівлю сталевією продукцією між Росією і Європейським союзом вугільників і сталепромисловиків (ЕСС), підписаною в 1997 р. строком на 5 років (з подальшим продовженням). Однак з 3 квітня 2002 ЄС прийняв додаткові заходи щодо обмеження імпорту російської сталі в країни ЄС, включаючи введення мита у розмірі від 14 до 26% на 15 видів металопрокату.

«Зазвичай країна, що вступає в СОТ, крім узгодження рівня тарифного захисту, приведення у відповідність законодавства і т.д., приймає на себе 20-30 додаткових зобов'язань. Китай прийняв 232, в тому числі про те, щоб протягом 15 років не піднімати питання про надання його економіці ринкового статусу. Ми ж наполягаємо на тому, що вимоги до Росії не повинні відрізнятися від нормальних середніх вимог», - говорив десять років тому Олексій Мордашов. Причому він сподівався, що «Росія завершить переговори про вступ до СОТ до кінця 2002 року».

Російська металургія неухильно відставала від китайської, втрачаючи частку на світовому ринку, але тим не менше показувала вельми позитивну динаміку розвитку аж до 2007 р. (рис. 1).

Російська чорна металургія в цілому досить успішно і без істотних втрат подолавши світову кризу, продовжує послідовно нарощувати виробничі обсяги і освоювати нові потужності. Провідні російські металургійні компанії, практично не відмовилися від своїх

ПРОБЛЕМЫ РАЗВИТИЯ ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКИХ СВЯЗЕЙ И ПРИВЛЕЧЕНИЯ ИНОСТРАННЫХ ИНВЕСТИЦИЙ: РЕГИОНАЛЬНЫЙ АСПЕКТ

інвестиційних планів в кризу, розвивали та реалізовували програми значного нарощування виробничих показників.

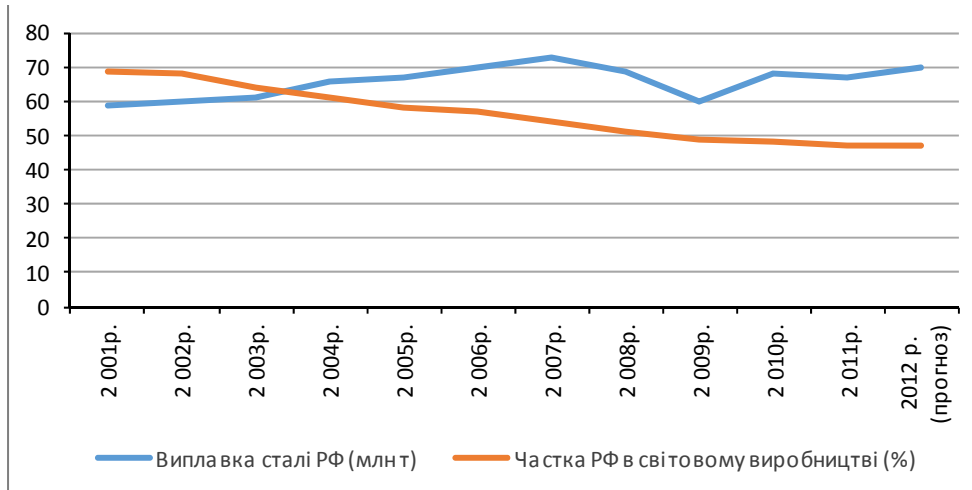

Рис.1 Динаміка виробництва сталі в Російській Федерації, 2001-2012 рр.

Експортна складова в продукції російської металургії трималася в 2001-2006 рр. на рівні 44-46% (рис. 2) і тільки в кризу стала демонструвати тенденцію до зниження.

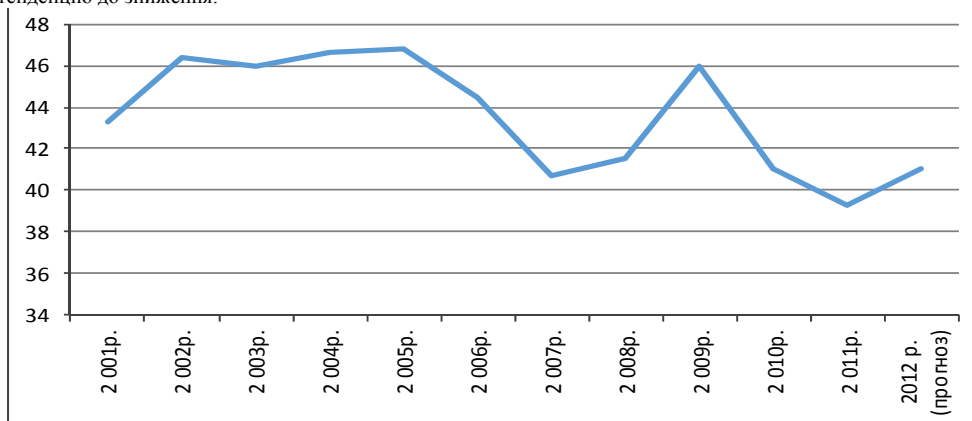

Рис.2. Співвідношення експорту до виробництва сталі в Російській Федерації

Китай

Китай вже значно інтегрований у світову економіку - фактично більшою мірою, ніж можна було б припустити, виходячи з його економічних детермінант.

Приблизно в середині 1980х років Китай всерйоз зайнявся підвищенням відкритості по відношенню до світової торгівлі. З 1990 року його частка в світовій торгівлі майже безперервно зростала. В останнє десятиліття китайський експорт в доларовому вираженні збільшувався на 23% в рік, а це більш ніж в два рази вище темпів зростання світової торгівлі.

Проте довгостроковий прогноз розвитку економіки Китаю від американського «The Wall Street Journal» негативний. Журнал, посилаючись на доповідь Світового банку «Китай до 2030 року», повідомив, що вже в поточному десятилітті країну чекає масштабна криза.

Як повідомляє The Wall Street Journal, за оцінкою агентства Nomura, китайський попит на сталь в 2011 р. досяг свого піку. На думку аналітика агентства Метью Кросса, сталеве споживання в КНР досягло свого піку в 2011 р., оскільки стимуляційні пакети 2008 р. вже припинили свою дію. Попит на сталь в 2011 р. був безпосередньо пов'язаний з пакетами в області будівництва, інфраструктури і нерухомості. У 2012 р. стимуляційні пакети завершили свою дію, за оцінкою Nomura, що відразу ж позначиться на споживанні сталі.

Інші західні експерти виявилися багатьох оперативнішими. Вони повідомляють, що криза в Китаї вже давно йде. Відзначається, що темпи зростання ВВП Китаю вперше з 2008 року сповільнилися. Якщо за підсумками 2010 року зростання китайської економіки склало 10,4%, то в 2011 році - тільки 9,2%. На 2012 рік цифри зростання були ще нижче. Найчастіше - на рівні 7-8%.

Одним з показників, що вказує на загострення китайських проблем, багато фахівців називають нестабільну ситуацію з ринком нерухомості та з будівництвом КНР. За багатьма параметрами вона нагадує передкризову ситуацію на ринку іпотеки в США.

Вже кілька років Китай випускає близько 45% світового виробництва сталі. Китайський цемент з 2007 року складає більше половини світового виробництва цього найважливішого будматеріалу. У 2010-2011 році частка Китаю на глобальному ринку цементу досягла 57%, а цементна індустрія виросла до 70% світових потужностей. І головне - левова частка китайського цементу споживається саме у власній країні, на її численних і масштабних будівництвах.

Однак до кінця 2010 року криза житлового надвиробництва постала у всій красі. У країні виявилися порожні квартали й цілі міста. Число квартир і будинків, куплених в кредит про запас (для перепродажу) досягло в Китаї 65 мільйонів.

США

Як повідомляє агентство Bloomberg, сенатор з Нью-Йорка Чарльз Шумер вимагає від міністерства оборони країни, щоб сталь, використовувана для військових контрактів, була виготовлена тільки в США. Г-н Шумер відвідав завод Klein Steel і зазначив, що військові готові отримувати сталь тільки від американських виробників, як це було аж до 2009 р. Тепер, коли основні бойові дії в Іраку закінчилися, більше немає потреби в імпортованій сталі.

Металургійні підприємства України в умовах значного подорожчання природного газу та посилення конкуренції на внутрішньому і зовнішньому ринках в 2012 році продовжили модернізацію доменного виробництва, застосовуючи установки вдування пилувугільного палива (ПВП).

ПРОБЛЕМЫ РАЗВИТИЯ ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКИХ СВЯЗЕЙ И ПРИВЛЕЧЕНИЯ ИНОСТРАННЫХ ИНВЕСТИЦИЙ: РЕГИОНАЛЬНЫЙ АСПЕКТ

Індія

Як повідомляє рейтингове агентство Fitch, надлишкові потужності роблять великий вплив на сталевий сектор Індії в середньостроковій і довгостроковій перспективі, а близько 30 млн т нових потужностей може бути запущено до кінця наступного фінансового року на тлі зниження попиту. «Fitch очікує, що індійська сталевая промисловість може постраждати від надлишкових потужностей, які будуть введені в дію в 2012-2013 рр.. у зв'язку із завершенням декількох занедбаних проєктів». Сталеві потужності Індії в 2011-2012 фінансовому році склали 78 млн т і можуть збільшитися на 18 млн т в наступному фінансовому році. За попередніми оцінками Fitch, попит на сталь в країні в 2012 р. зростала на рівні 6-7% у порівнянні з 3,9% в 2011 фінансовому році.

У цілому розвиток світової чорної металургії в коротко-і середньостроковій перспективі, безсумнівно, як і раніше буде повністю визначатися успіхами (або новими проблемами) у розв'язанні глобальних фінансово-економічних протиріч та подоланні «дефолтних» загроз. Ревізія прогнозу розвитку світового споживання сталевих продукції, представлена в квітні в черговому огляді Worldsteel, як і очікувалося, не виявилася кардинальною: зростання глобального споживання готової сталевих продукції після деякого уповільнення в 2012 р. (до 3,5%, через його зниження на 1,2% в країнах ЄС), потім знову прискориться до 4,5% в 2013 р.; при цьому темпи зростання попиту в Китаї очікуються навіть трохи нижче середньосвітових.

Частка споживання енергії світової металургійною галуззю досягає 20% [3]. Зокрема, чорною металургією споживається 18-19 ЕДж при виробництві 902 млн.т сталі в рік [3]. Згідно з прогнозами, в 2020 році споживання енергії галуззю перевищить 20 ЕДж при річному виробництві сталі 1280 млн.т.

У сучасних умовах оцінку прогресивності технологій металургійного виробництва, слід проводити, в першу чергу, з енерго-екологічних показників. У зв'язку з цим можна говорити про нове для виробництва поняття - його енерго-екологічну якість, обумовленому кількістю використаного основного природного ресурсу - енергії та екологічною чистотою її отримання. Отже, енергоємність продукції в сьогоденні і найближчому майбутньому необхідно розглядати як основний стратегічний показник, що визначає положення виробника сталі на світовому ринку.

Варто відзначити, що в умовах електроплавки шихти, що містить 30% рідкого чавуну і 70% брехту, енергоємність сталі приблизно в півтора рази нижче, ніж при доменно-конвертерному способі її виробництва (20% брехту). При цьому економія енергії істотно залежить від енергоємності способу отримання чавуну. Застосування в шихті електроплавки металізованих окатишів також істотно позначається на витратах енергії [3].

На енергоємність виробництва металопродукції впливає й рівень завантаження технологічних агрегатів. Так, енергоємність продукції чорної металургії країн СНД в останні роки зросла на 34%, що було пов'язано з недозавантаженням виробничих потужностей, збільшенням тривалості холостого ходу, що позначилося на собівартості сталі.

Таким чином, для реформування вітчизняної металургійної галузі необхідно створити умови для ефективного використання наукового потенціалу та підвищення ролі держави у реалізації інвестиційно-інноваційної моделі розвитку галузі.

Зменшенню енергоємності металургійного виробництва сприятиме:

- оптимізація кількості та змісту державних цільових і бюджетних програм фінансування науково-технічних робіт, що спрямовані на розроблення та впровадження у металургії матеріало-, енерго- та ресурсозберігаючих технологій та устаткування;

- актуалізація Програми енергоефективності та енергозбереження на період до 2017 р., спрямованої на модернізацію та зниження енергоємності виробництва металопродукції за рахунок розробки та впровадження прогресивних енергозберігаючих технологій та устаткування;

- підтримка енергозберігаючих проєктів у металургії шляхом використання передбачених податкових пільг при закупівлі сучасного енергозберігаючого обладнання; укладання угод щодо отримання податкового кредиту на частину прибутку, що спрямовується на інвестування енергозберігаючих технологій; відкриття спеціальних кредитних ліній у вітчизняних банках для фінансування реконструкції та модернізації металургійного обладнання [4].

Концепція Державної цільової науково-технічної програми розвитку та реформування гірничо-металургійного комплексу України на період до 2020 року в сфері національної чорної металургії такі напрями підвищення конкурентних переваг:

- технологічне переоснащення агломераційного, доменного, сталеплавильного та прокатного виробництв з оновленням основних фондів, підвищення експлуатаційних показників металургійного обладнання та якості металургійної продукції;

- створення та впровадження новітніх і удосконалених традиційних технологій, в тому числі, енерго- та ресурсозберігаючих екологічно чистих технологій;

- забезпечення на державному рівні умов зростання внутрішнього споживання металу з визначенням показника споживання металу на особу, як показника рівня технічного розвитку держави;

- розвиток міжгалузевої координації для забезпечення структури металопродукції ГМК потребам внутрішнього ринку ;

- забезпечення відповідності структури внутрішнього попиту можливостями металургійної промисловості шляхом міжгалузевої координації;

- пріоритетний розвиток прокатного виробництва, виготовлення високоякісного металопрокату, конкурентоспроможного на внутрішньому та світовому ринках;

- поліпшення екологічного стану діючих виробництв, впровадження екологічно безпечних технологій в основному та допоміжному виробництвах; зниження виходу відходів і питомих викидів шкідливих речовин до повітряного та водного басейнів; удосконалення стаціонарних пилоуловлюючих установок та водоочисних споруд з використанням нових технологічних засобів та матеріалів; збільшення обсягів та ефективності переробки відходів виробництва на підставі створення та впровадження економічно доцільних технологій; забезпечення стимулювання процесів модернізації та технічного переоснащення підприємств ГМК шляхом надання державної підтримки на законодавчому рівні. [2].

СПИСОК ДЖЕРЕЛ:

1. Антоноук Л.Л. Міжнародна конкурентоспроможність країн: теорія та механізм реалізації / Л.Л. Антоноук. – Київ: КНЕУ, 2004
2. Концепція Державної цільової науково-технічної програми розвитку та реформування гірничо-металургійного комплексу України на період до 2020 року [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://industry.kmu.gov.ua/industry/control/uk/publish/category.jsessionid=22C95AACCA7BE4D92463B0477C1DF9A2?cat_id=36214
3. Металлургические мини-заводы /А.Н. Смирнов, В.М.Сафонов, Л.В.Дорохова, А.Ю.Цупрун/ Монография [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://uas.su/association.php>
4. "Щодо напрямів реформування металургійної галузі України". Аналітична записка НІСД при Президентові України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.niss.gov.ua/articles/435/>

РЕЗЮМЕ

В статті розглянуто проблеми модернізації устаткування національних металовиробників за сучасних умов несприятливої кон'юнктури на світовому ринку металопродукції. Проаналізовано тенденції формування конкурентних переваг національних металовиробників в умовах тенденцій сучасного конкурентного середовища. Розглянуто значні проблеми металургійної галузі України та запропоновано перелік заходів для її реформування.

Ключові слова: вітчизняна металургія, конкурентоспроможність національних металовиробників, енергоємність виробництва.

ПРОБЛЕМЫ РАЗВИТИЯ ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКИХ СВЯЗЕЙ И ПРИВЛЕЧЕНИЯ ИНОСТРАННЫХ ИНВЕСТИЦИЙ: РЕГИОНАЛЬНЫЙ АСПЕКТ

РЕЗЮМЕ

В статье рассмотрены проблемы модернизации оборудования национальных металлопроизводителей в современных условиях неблагоприятной конъюнктуры на мировом рынке металлопродукции. Проанализированы тенденции формирования конкурентных преимуществ национальных металлопроизводителей в условиях тенденций современной конкурентной среды. Рассмотрены значительные проблемы металлургической отрасли Украины и предложено перечень мероприятий по ее реформированию.

Ключевые слова: отечественная металлургия, конкурентоспособность национальных металлопроизводителей, энергоёмкость производства.

SUMMARY

The problems of modernization of equipment of national manufacturers of metal in current conditions of unfavorable conjuncture in the global steel market are considered in the article. The trends of the formation of competitive advantages of national metal's manufacturers are analysed in the trends of current competitive environment. Significant problems of the metallurgical industry in Ukraine are considered and a list of its reform measures is offered.

Keywords: national metallurgical industry, the competitiveness of the national metal's manufactures, energy intensity of production.

ОСОБЕННОСТИ СОЦИАЛЬНОЙ ПОЛИТИКИ В АЗЕРБАЙДЖАНСКОЙ РЕСПУБЛИКЕ

Годжаева Э.М.к., д.ф.э.н. Преподаватель кафедры «Финансы» Бакинского университета бизнеса

Международные финансовые структуры высоко оценивают реформы, проводимые в Азербайджане в экономической и социальной сферах, повышают кредитные рейтинги страны. Поэтому для достижения поставленной цели в стране проводится политика, направленная на сохранение и развитие всего завоеванного за последние восемь лет. Акцент делается на создании крупных современных промышленных предприятий, оснащенных современной технологией. Запущены и функционируют большие технопарки. Усиливается деятельность малых и средних предприятий на базе новых технологий, растет их число. Немалую роль в этом играет оказание государством необходимой поддержки частному сектору, предоставление предпринимателям льготных кредитов.

В нефтегазовом секторе, составляющем основу экономики страны, осуществляются широкомасштабные проекты. В 2012 году начата реализация проекта по созданию нового нефтехимического комплекса, функционирующего на базе новейших технологий. Учитывая современные мировые тенденции, к концу 2013 года в Гарадагском районе города Баку будет введен в эксплуатацию крупный химический завод по производству метанола на базе английской технологии. Вступил в действие новый алюминиевый завод в городе Гянджа, что значительно усилит промышленный потенциал страны. Действующие металлургические мощности в 2014 году пополнятся благодаря вводу в строй крупного металлургического комплекса. Реконструируются существующие промышленные объекты. Намечено строительство нового завода по производству удобрений. Этот завод полностью удовлетворит потребности страны и в то же время усилит ее экспортный потенциал. Планы правительства заключаются в том, чтобы в стране внутренний валовой продукт на душу населения был на уровне развитых стран. В настоящее время он составляет чуть больше 7 тысяч долларов. Если учесть, что за 2003-2011 годы внутренний валовой продукт увеличился в три раза, то этот показатель свидетельствует о большом прогрессе. В течение следующих 10 лет внутренний валовой продукт должен вырасти как минимум в два раза. Подобный рост будет обеспечиваться, в основном, за счет развития нефтегазового сектора.

Таблица 1.

ВВП Азербайджана в 2005-2011 годах по отраслям экономической деятельности (в процентах)

Год	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Всего	100	100	100	100	100	100	100
В том числе							
Сельское хозяйство, лесное хозяйство и рыболовство	9,2	7,1	6,5	5,6	6,1	5,5	5,5
Промышленность	49,4	57,3	59,5	58,5	49,1	51,7	53,9
Горнодобывающая промышленность	42,2	50,9	53,7	52,7	42,4	45,9	48,4
В том числе							
<i>Добыча сырой нефти, природного газа и обслуживание отрасли.</i>	<i>42,1</i>	<i>50,8</i>	<i>53,6</i>	<i>52,0</i>	<i>42,0</i>	<i>45,3</i>	<i>47,8</i>
Производство	6,5	5,8	5,0	4,7	5,5	4,7	4,4
Электроснабжение, водоснабжение и газоснабжение	0,7	0,6	0,8	1,1	1,2	1,1	1,1
Строительство	9,4	7,7	6,6	7,0	7,2	8,1	8,3
Торговля, общественное обслуживание, гостиничные услуги	6,6	5,9	5,6	6,2	7,7	7,4	7,7
Транспорт и связь	7,4	6,6	7,3	6,8	8,7	7,5	6,6
Не официальные услуги социального характера	10,4	9,9	7,8	9,2	13,3	13,0	12,0

ВВП на 2000 - 2011 года (млрд. манат) составила соответственно, 4,7; 12,5; 28,4; 40,1; 35,6; 42,5 и 51,2.

Стоит отметить, что в планы на 2012 - 2013 годы входит реализация крупных инфраструктурных проектов. Учитывая, что основные источники воды формируются за пределами Азербайджана, Тахтакерпюнский водохранилище - это очень важный проект, реализация которого позволит предотвратить возможный дефицит воды. Шамкирчайское же водохранилище по завершении его строительства обеспечит решение вопросов, связанных как с мелиорацией земель, так и с бесперебойным снабжением населения питьевой водой. Эти два уникальных проекта на десятилетия обеспечат устойчивое развитие Азербайджана также и в сфере сельского хозяйства.

Успешно осуществляется программа по развитию электроэнергетики. Работа в этой области позволит в 2012 - 2013 годах реализовать все планы страны в этом направлении. За последние годы сооружены 11 новых электростанций. Только за 5 предыдущих лет построены и восстановлены электростанции мощностью 1500 мегаватт. В 2011 году энергетические мощности страны составляли 6,5 тысячи мегаватт, что полностью удовлетворяет ее потребности на несколько лет вперед. Наряду с нефтью и газом, Азербайджан начал экспортировать большие объемы электроэнергии в соседние страны. Строится электростанция "Шимал-2". Ее мощность составит 409 мегаватт. Успешно идет сооружение электростанции "Джануб", которая будет вырабатывать 780 мегаватт электроэнергии. Таким образом, к концу 2013 года будет получено дополнительно около 1300 мегаватт электроэнергии.

Ведется крупномасштабная работа по модернизации системы здравоохранения, укрепляется его материально-техническая база за счет внедрения современного медицинского оборудования. Только в 2011 году построено или капитально отремонтировано 54 объекта здравоохранения, в том числе лечебные и диагностические центры, больницы, а также амбулатории-поликлиники. В новейшие медицинские центры привлекаются кадры, прошедшие подготовку за рубежом. В городе Баку и регионах построено более 30 олимпийских центров и других спортивных объектов, способствующих развитию спортивного движения в стране, позволяющих молодежи развиваться физически и духовно, а также и самоутвердиться в жизни.